UZNESENIE SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

z 9. novembra 2009 *

Vo veci T-45/01 DEP,

Stephen G. Sanders, bydliskom v Oxone (Spojené kráľovstvo), a 94 ďalších žalobcov, ktorých mená sú uvedené v prílohe, v zastúpení: I. Hutton a B. Lask, barristers,

žalobcovia,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Currall, splnomocnený zástupca,

žalovanej,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorú v konaní podporuje:

Rada Európskej únie, v zastúpení: J.-P. Hix a B. Driessen, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh na určenie výšky trov konania, ktoré sa majú nahradiť na základe rozsudku Súdu prvého stupňa z 12. júla 2007, Sanders a i./Komisia, T-45/01 (Zb. s. II-2665),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (piata komora),

v zložení: predseda komory M. Vilaras (spravodajca), sudcovia M. Prek a V. M. Ciucă,

tajomník: E. Coulon,

vydal toto

Uznesenie

Skutkové okolnosti, konanie a návrhy účastníkov konania

1 Žalobou podanou do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. februára 2001 sa pán Stephen G. Sanders a ďalších 94 žalobcov, ktorých mená sú uvedené v prílohe, domáhali náhrady majetkovej ujmy, ktorá im vznikla v dôsledku toho, že s nimi neboli uzavreté pracovné zmluvy ako s dočasnými zamestnancami Európskych spoločenstiev, aby plnili pracovné úlohy v rámci spoločného podniku Joint European Torus (JET).

2 Vo svojom rozsudku z 5. októbra 2004, Sanders a i./Komisia (T-45/01, Zb. s. II-3315, ďalej len „medzitýmny rozsudok"), Súd prvého stupňa zaviazal Komisiu Európskych spoločenstiev na náhradu škody, ktorá vznikla každému žalobcovi v dôsledku tej istej skutočnosti, a uložil účastníkom konania, aby mu oznámili v lehote 6 mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku výšku súm splatných náhrad škôd stanovených na základe ich spoločnej dohody, a v prípade, že nedospejú k dohode, aby predložili svoje vyčíslené návrhy. Súd prvého stupňa rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

3 Keďže účastníci konania nedospeli k dohode o výške súm náhrad škôd, predložili svoje vyčíslené návrhy Súdu prvého stupňa.

4 Vo svojom rozsudku z 12. júla 2007, Sanders a i./Komisia (T-45/01, Zb. s. II-2665, ďalej len „konečný rozsudok“), Súd prvého stupňa po tom, ako určil výšku náhrady škody, na ktorú má nárok každý zo žalobcov, a po tom, ako zaviazal Komisiu na jej zaplatenie, rozhodol tak, že Komisia znáša svoje trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalobcom v súvislosti s celým konaním pred Súdom prvého stupňa.

5 Pretože žalobcovia nedospeli k dohode s Komisiou o výške sumy trov konania, samostatným aktom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 4. marca 2009 navrhli, aby Súd prvého stupňa v súlade s článkom 92 ods. 1 svojho rokovacieho poriadku určil výšku trov konania na 449 472,14 britských libier.

6 Vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. júna 2009 Komisia navrhla, aby Súd prvého stupňa určil výšku trov konania, ktoré majú byť nahradené žalobcom, na 250 000 libier.

Právny stav

Tvrdenia účastníkov konania

7 Žalobcovia tvrdia, že konanie trvalo šesť a pol roka, vyžiadalo si tri pojednávania a dva dlhé rozsudky Súdu prvého stupňa a tiež že si vyžiadalo veľké množstvo práce.

8 Rôznorodosť a zložitosť skúmaných otázok boli spôsobené čiastočne postupom Komisie, ktorá napríklad nedôvodne žiadala preukázanie svojej zodpovednosti v prípade každého z 95 žalobcov. Nepružný postoj Komisie, ktorá nesprávne energicky spochybňovala návrh žalobcov tak z hľadiska svojej zodpovednosti, ako aj z hľadiska výšky škôd, je relevantným prvkom pre určenie nahraditeľných trov konania.

9 Ďalej z niektorých otázok vyplynuli nové a dôležité právne otázky týkajúce sa najmä právnej kvalifikácie sporu a jeho väzby na spor týkajúci sa verejnej služby, prípustnosti návrhov na náhradu škody so zreteľom na lehotu, analogického použitia päťročnej premlčacej lehoty v prípade žalôb o náhradu škody, výkladu štatútov JET v nadväznosti na rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 1996, Altmann a i./Komisia (T-177/94 a T-377/94, Zb. s. II-2041), alebo si vyžiadali zložité skutkové analýzy týkajúce sa najmä povahy pracovných úloh, ktoré plnili žalobcovia v rámci JET, a individuálne pre každého žalobcu obnovenia služobného postupu nevyhnutného na určenie finančných práv každého z nich. O veľkej väčšine sporných otázok Súd prvého stupňa rozhodol v prospech žalobcov.

10 Výpočty predložené Komisiou na účely vyčíslenia škôd boli často nepresné, čo si vyžiadalo, aby ich žalobcovia pracne overili.

11 Žalobcovia urobili všetko pre to, aby minimalizovali svoje výdavky tak, že zadávali pokyny svojim advokátom bez toho, aby sa obrátili na právnika solicitora, tým, že menej dôležité otázky zverili právnikom barristerom, ktorí sú menej skúsení ako ich hlavní právni poradcovia, ktorí faktúrovali nižšie odmeny, a tak, že dosiahli finančný príspevok žalobcov v podobnej veci Eagle a i./Komisia (T-144/02).

12 Právna vec bola bezprecedentne významná z viacerých hľadísk, najmä so zreteľom na skutočnosť, že porušenie práva Spoločenstva Komisiou nastalo v kontexte významného projektu Spoločenstva, a na skutočnosť, že činnosť Komisie, ktorá trvala počas celého obdobia tohto projektu, spočívala v rozsiahlom a opakovanom nábore zmluvných pracovníkov a v dôsledku toho bola závažným vedomým porušením povinnosti tejto inštitúcie.

13 Táto právna vec vykazovala veľmi veľký finančný význam pre žalobcov, čo sa odrazilo aj na celkovej výške náhrad škôd (29 654 315,55 libier) vyplatených Komisiou, a trovy konania sú so zreteľom na túto sumu a na počet žalobcov nízke. Táto právna vec bola tiež významná pre Spoločenstvá z hospodárskeho hľadiska.

14 Komisia nesprávne kritizuje skutočnosť, že žalobcovia sa obrátili na viacerých advokátov a audítorov, tým, že tvrdí, že jej jediný pracovník vybavoval celý spis. Využitie ich pomoci a služieb vyplynulo nevyhnutne zo zložitosti spisového materiálu, a pokiaľ ide o Komisiu, tejto inštitúcii v konaní v skutočnosti pomáhal veľký počet úradníkov. V každom prípade žalobcovia mali omnoho viac práce ako Komisia, najmä so zreteľom na rozloženie dôkazného bremena.

15 Komisia túto právnu vec nesprávne porovnáva s právnou vecou, ktorá zvyčajne patrí do oblasti sporov týkajúcich sa verejnej služby, a v tomto rámci navrhuje stanoviť výšku trov konania na 250 000 libier.

16 Návrh na určenie výšky trov konania žalobcov obsahuje v malom rozsahu prvky, ktoré pokrývajú straty na príjme a cestovné náklady troch zástupcov bez odbornej kvalifikácie, ktorí vykonávali úlohy súvisiace s riešením právnej veci, ktoré by inak museli byť vykonávané právnikmi solicitormi, a to s vynaložením vyšších nákladov. Daň

z pridanej hodnoty (DPH) z nahraditeľných trov je tiež vymáhateľná, a takisto trovy súvisiace s vypracovaním tohto návrhu na určenie výšky trov konania.

17 Komisia tvrdí, že nič neodôvodňuje priznanie náhrady trov vo väčšej výške ako je jej návrh 250 000 libier. Tento návrh, ktorý vyplýva z násobku primeranej sumy trov konania za právnu vec úradníka (odhadnutú na 8 500 eur) číslom 15 preto, aby sa zohľadnila kolektívna povaha žaloby, následne číslom 2,5 preto, aby sa zohľadnilo úsilie vynaložené na určenie individuálnej úrovne náhrady škody, a nakoniec číslom 1/1,3 preto, aby sa zohľadnil výmenný kurz, je viac ako primeraný.

18 Tvrdenie žalobcov, podľa ktorého je suma ich návrhu odôvodnená so zreteľom na údajne zneužívajúce konanie Komisie pri svojej obrane vo veci samej, je chybné.

19 Postup jedného účastníka konania počas konania je totiž relevantný iba na účely rozhodnutia o náhrade trov konania uvedeného v rozsudku samom.

20 V každom prípade nič v návrhu na určenie výšky trov konania nezakladá domnienku, že konanie Komisie by bolo možné kvalifikovať ako zneužívajúce. Žalobcovia si zamieňajú uvedenie nedôvodného tvrdenia s úmyselným uvedením zbytočného tvrdenia alebo tvrdenia, ktorým sa úmyselne zvyšujú trovy konania. V prejednávanej veci sa Komisia len bránila a Súd prvého stupňa vo svojom medzitýmnom a vo svojom konečnom rozsudku vôbec neuviedol, že Komisia konala zneužívajúco alebo že by namietala zbytočné tvrdenia.

21 Pokiaľ ide o malé chyby vo výpočte, ktorým sa koniec koncov dalo len veľmi ťažko vyhnúť a ktorých sa dopustila Komisia, táto inštitúcia ich bez diskusie uznala. Navyše aj samotní žalobcovia sa dopustili niektorých chýb vo výpočte.

22 Komisia, ktorá nemá v úmysle špecificky popierať jedno alebo druhé z tvrdení, ktoré žalobcovia uvádzajú, aby odôvodnili to, že sa obrátili na pomoc viacerých poradcov, však poznamenáva, že len jeden pracovník Komisie vybavoval tento spisový materiál, pričom uvedený pracovník pracoval v širokej miere na tejto právnej veci sám a ostatní pracovníci mu pomáhali, len pokiaľ ide o niektoré aspekty spisového materiálu. Pochybuje o tom, že bolo nevyhnutné, aby boli žalobcovia počas pojednávania 23. septembra 2003 zastúpení dvoma poradcami, a to so zreteľom na skutočnosť, že predmetom tohto pojednávania bolo iba právne hľadisko týkajúce sa dôvodnosti žaloby. Nesúhlasí s návrhmi na náhradu straty na príjme a náhradu cestovných nákladov troch zástupcov žalobcov bez odbornej kvalifikácie. Pokiaľ ide o návrhy, ktoré sa týkajú trov tohto konania, v ktorom sa rozhoduje o určenie výšky trov konania, ich výška je príliš vysoká.

23 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého mali žalobcovia viac práce ako Komisia, táto inštitúcia tvrdí, že sama predložila veľké množstvo dôkazov v priebehu konania a že istý čas si vyžiadalo jej skúmanie dôkazov, ktoré predložili žalobcovia. Bolo by možné zohľadniť iba trovy právneho zastúpenia advokátov, ktorí zastupovali žalobcov. V súvislosti s tvrdením, podľa ktorého žalobcovia minimalizovali svoje výdavky tým, že priamo zadávali pokyny svojim poradcom, toto tvrdenie neodôvodňuje požadovanú sumu, ale nanajvýš vysvetľuje, prečo táto suma nie je vyššia, čo je irelevantné.

24 Komisia zdôrazňuje, že až do pokročilého štádia konania vo veci samej hlavné otázky boli spoločné v prípade všetkých žalobcov, a teda mohli byť skúmané spoločne.

Skutočnosť, že tieto otázky následne mohli mať rôzne následky v závislosti od individuálnych situácií, je presná, ale nič nemení na tej skutočnosti, že sa spoločne nimi zaoberalo prv.

25 Komisia pripúšťa, že táto právna vec vykazovala osobitné znaky, a nepopiera, že mala omnoho väčší význam ako je význam zvyčajných právnych vecí, ktoré sa týkajú úradníkov. Uvedená skutočnosť ďalej odôvodňuje jej výnimočne vysoký návrh vo výške 250 000 libier. Nič však nevyžaduje ísť nad túto hranicu, a to najmä so zreteľom na skutočnosť, že položené otázky boli až do dňa vyhlásenia medzitýmneho rozsudku v širokej miere spoločné pre 95 žalobcov a že až následne a ďalej v plnej miere prakticky bez komplikácií sa mali urobiť rozdiely medzi žalobcami.

26 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov, podľa ktorého trovy, ktorých náhrady sa domáhajú, sú nižšie pomerne k trovám konania, ktorých náhrady sa domáhajú v iných právnych veciach, Komisia poznamenáva, že v iných oblastiach, akými sú hospodárska súťaž, koncentrácie a štátna pomoc, trovy konania, ktorých náhrada sa domáha, často predstavujú pomernú časť výrazne nižšieho finančného významu, a to aj bez toho, žeby to sudcovi Spoločenstva bránilo podstatne znížiť výšku týchto trov konania.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

27 Podľa článku 91 písm. b) rokovacieho poriadku sa za trovy konania, ktoré sa nahrádzajú, považujú „nutné výdavky, ktoré vznikli účastníkom v súvislosti s konaním, najmä cestovné náklady a výdavky spojené s pobytom a odmena splnomocneného zástupcu,

poradcu alebo advokáta“. Z tohto ustanovenia vyplýva, že trovy konania, ktoré sa nahrádzajú, sa obmedzujú jednak na tie, ktoré vznikli v súvislosti s konaním pred Súdom prvého stupňa, a jednak na tie, ktoré boli v tejto súvislosti nutné (uznesenia Súdu prvého stupňa z 24. januára 2002, Groupe Origny/Komisia, T-38/95 DEP, Zb. s. II-217, bod 28, a z 28. júna 2004, Airtours/Komisia, T-342/99 DEP, Zb. s. II-1785, bod 13).

28 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pri neexistencii ustanovení Spoločenstva upravujúcich tarify musí Súd prvého stupňa voľne posúdiť predmetné údaje pri zohľadnení predmetu a povahy sporu, jeho významu z hľadiska práva Spoločenstva, ako aj zložitosti veci, rozsahu práce, aký si mohlo sporové konanie vyžadovať od zúčastnených splnomocnených zástupcov alebo poradcov, a ekonomických záujmov, ktoré spor predstavoval pre účastníkov konania (uznesenie Airtours/Komisia, už citované v bode 27 vyššie, bod 18; analogicky pozri tiež uznesenie predsedu tretej komory Súdneho dvora z 26. novembra 1985, Leeuwarder Papierwarenfabriek/Komisia, 318/82 DEP, Zb. s. 3727, bod 3).

29 Pokiaľ ide o predmet sporu a jeho povahu, treba konštatovať, že tento právny spor sa týkal podmienok náboru a zamestnávania pracovníkov pracujúcich pre spoločný podnik JET, a teda že nastoľoval, so zreteľom na osobitosti pravidiel upravujúcich fungovanie tohto spoločného podniku a ako už zdôraznil Súd prvého stupňa (uznesenie Súdu prvého stupňa z 25. júna 1998, Altmann a i./Komisia, T-177/94 DEP, T-377/94 DEP a T-99/95 DEP, Zb. VS s. I-A-299 a II-883, bod 22), citlivé otázky. Komisia ďalej pripúšťa, že osobitné znaky tohto právneho sporu môžu odôvodniť trovy konania značnej výšky.

30 V súvislosti so záujmom, ktorý táto právna vec predstavuje pre právo Spoločenstva, Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že táto právna vec je bezpochyby významná, ale že tento

význam sa obmedzuje na oblasti sporu týkajúceho sa verejnej služby a obzvlášť v tomto rámci na vzťahy medzi Spoločenstvami a osobami, ktoré môžu byť zamestnané v štruktúrach, ktoré sú porovnateľné so spoločným podnikom JET.

31 Pokiaľ ide o zložitosť veci a rozsah práce, ktoré si sporové konanie mohlo vyžiadať od splnomocnených zástupcov alebo poradcov žalobcov, treba zdôrazniť, že prinajmenšom počas prvej časti konania pred Súdom prvého stupňa až do vyhlásenia medzitýmneho rozsudku nastolené otázky týkajúce sa najmä spojenia medzi vecou a sporom o mimozmluvnú zodpovednosť alebo otázka vzťahov medzi Spoločenstvom a jeho zamestnancami, otázky týkajúce sa prípustnosti návrhov na náhradu škôd so zreteľom na lehotu alebo tiež výkladu štatútov JET, boli citlivými otázkami, ale spoločnými pre všetkých žalobcov.

32 Až v priebehu druhej časti konania venovanej určeniu výške sumy náhrad škôd, ktoré Komisia dlží každému žalobcovi, bolo nevyhnutné rozlíšiť medzi individuálnymi situáciami. Okrem toho treba pripomenúť, že konanie pred Súdom prvého stupňa sa teda týkalo len bodov, na ktorých sa účastníci konania nezhodli (konečný rozsudok, body 7 až 13 a 39 až 106), pričom Súd prvého stupňa sa uspokojil s tým, že zaznamenal body, na ktorých sa účastníci konania dohodli (konečný rozsudok, bod 33 až 38).

33 Pokiaľ ide o hospodárske záujmy, ktoré táto právna vec predstavovala pre účastníkov konania, Súd prvého stupňa konštatuje, že boli veľmi významné tak pre žalobcov posudzovaných individuálne, ako aj pre Komisiu. Išlo totiž o návrhy na náhradu škôd, ktoré sa týkali pracovnoprávnych vzťahov trvajúcich v prípade viac ako polovice žalobcov viac ako desať rokov (medzitýmny rozsudok, bod 27). Z tohto hľadiska treba zdôrazniť, že hospodársky význam sporu len čiastočne odráža celková suma náhrad škôd, čiže 29 654 315,55 libier, ktorú nakoniec Komisia zaplatila žalobcom, keďže táto suma v prejednávanej veci vyplýva z uplatnenia päťročnej premlčacej lehoty, ktorá je

inšpirovaná lehotou, ktorú stanovuje článok 46 Štatútu Súdneho dvora (medzitýmny rozsudok, body 57 až 85).

34 So zreteľom na povahu položených otázok, na význam sporu a techniku výpočtov nevyhnutných na určenie individuálnych práv žalobcov sa Súd prvého stupňa domnieva, že využitie pomoci viacerých poradcov, ako aj audítorov žalobcami nie je nedôvodné, aj keď sa ukázalo, že sa nepreukázala nevyhnutnosť zastúpenia žalobcov dvoma poradcami počas pojednávania 23. septembra 2003.

35 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov, podľa ktorého by suma nahraditeľných trov konania mala zohľadniť údajne zneužívajúce konanie Komisie v konaní vo veci samej, treba ho zamietnuť ako irelevantné.

36 Hoci zneužívajúca povaha správania účastníka konania je relevantná na účely rozhodnutia o náhrade trov konania Súdom prvého stupňa v rozsudku alebo v uznesení, ktorým sa končí konanie, v súlade s článkom 87 ods. 1 a článkom 87 ods. 3 druhým pododsekom rokovacieho poriadku je táto povaha naopak úplne irelevantná v štádiu určenia výšky trov konania Súdom prvého stupňa na základe článku 92 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku, keďže konanie o určenie výšky trov konania je objektívnym konaním, ktorého cieľom je určenie trov nevyhnutne vynaložených na potreby konania nezávisle od povahy, zneužívajúcej alebo nezneužívajúcej, správania účastníka konania, ktoré viedlo ku vzniku týchto trov.

37 Pri zvážení všetkých predchádzajúcich úvah celkové trovy konania žalobcov nahraditeľné Komisiou budú posúdené správne, ak budú vyčíslené na sumu 300 000 libier, ktorá zohľadňuje všetky okolnosti veci až do dňa prijatia tohto uznesenia.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

nariadil:

Celková výška trov konania, ktoré má Komisia Európskych spoločenstiev nahradiť pánovi Stephenovi G. Sandersovi a ďalším 94 žalobcom, ktorých mená sú uvedené v prílohe, sa určuje na 300 000 britských libier (GBP).

V Luxemburgu 9. novembra 2009

Tajomník | Predseda komory

E. Coulon | M. Vilaras

Príloha

Keith Ashby

Mark Ashman

Geoff Atkins

Yvonne Austin

Neville Bainbridge

R. Baker

Ian Barlow

Terry Boyce

Robert Bracey

Brian C. Brown

Mike Browne

James Bruce

Neil Butler

Paul Carman

Roy Clapinson

Royce Clay

Derek Downes

Graham Evans

Jim Evans

Tony Gallagher

David Gear

John Gedney

David Grey

Barry Grieveson

Bernhard Haist

David Hamilton

Ray Handley

Roy Harrison

Michael Hart

Phillip Haydon

Ivor Hayward

Mark Hopkins

Keith Howard

Peter Howarth

Cyril Hume

Eifion Jones

Glyn Jones

Andrew Lawler

Gordon MacMillan

Peter Martin

Christopher May

Derek May

Ian Merrigan

Richard Middleton

Simon Mills

Ray Musselwhite

Tim Napper

Keith Nicholls

Mike Organ

Robert Page

Dai Parry

Bill Parsons

Derek Pledge

Tim R. Potter

Geoff Preece

Tom Price

Steve Richardson

Shirley Rivers-Playle

Alan Rolfe

Michael Russell

Stephen Sanders

Stephen Scott

John Shaw

Michael R. Sibbald

Nigel Skinner

Paul G. Smith

Tracey Smith

Tony Spelzini

Robin Stafford-Allen

Robin Stagg

Graham Stanley

David Starkey

Dave Sutton

John Tait

Michael E. Taylor

Paul Tigwell

George Toft

Jim Tulloch

Pat Twynam

Tony Walden

Martin Walker

Norman Wallace

Patrick Walsh

Peter Watkins

Mike Way

Alan West

Andy Whitby

Srilal P. Wijetunge

Brian L. Willis

David J. Wilson

David W. Wilson

Julie Wright

John Yorkshades

David Young